

(א) [לקמן יט. ה.] ג' לעיל ג.
(ב) [לקמן כא. ד.] ז' לעיל ד.
(ז) [לקמן לו. ח.א:]

גליון הש"ס

גמ' או לאו בבחו דמי.
ע"י לקמן כב ע"א חוס'
ד"ה ור"י בדמחקה אטמו:
שם דקאזיל מינה
מינה. לקמן מד ע"ג:
שם ור"א סבר לה כר'
ברייתו. ע"י לקמן דף כה
ע"כ תוד"ה ומר סבר:

רבינו הגנאל

ה"ש תרגומין שהיו
מחטטין בחבל דלי
הנפסק החבל ונשבר
הדלי, משלמין נזק שלם.
ואוקימנא, דמאוס בלישא,
דלא משונה. וברלי,
פשיט רב ביבי דקאזיל
מינה מינה. פי' מינה
מינה דלי (א) כי התנגול
מנקה בלישא שבחבל
ומנגלג הדלי עמו והקישו
לאבן ונשבר הדלי ונפסק
החבל בריטוטו. כי האי
גוגא משלם נזק שלם,
הכי ודאי בגופם הויקי את
הדלי ולא בכחם. אבל אם
נפסק החבל שלא מומת
חיטוטו ונפל הדלי ונשבר,
זה דין צרורות הוא והצי
נזק הוא דמשלם. ואומרי
כי האי גוגא כגון דקאזיל
מינה מינה בעי' פי' ר'
ישמעל והטעם בין בזה
בין בזה אחר הוא. ובעיא
דברא לא איפשיטא, ודינא
כדין תיקו. בעי רבא חצי
נזק צרורות מגופו משלם
או מן העליה. ת"ש
לכב שנטל את החורה
והלך לגדיש, אכל את
החורה והדליק בגדיש.
על החורה משלם שם
שלם, ועל הגדיש משלם
חצי נזק. על הגדיש
חצי, מאי טעמ' משום
עלה, פי' תני בבירוא,
ועל הגדיש משלם חצי
נזק מגופו, ש"מ מגופו
משלם. ואקשי' אן הכי ר'
אלעזר דאמי על הגדיש
נזק שלם, מי איכא נזק
שלם מגופו. והוא דמי
אלעזר לא אשכחן לה
בדיא היכא איתמר,
מיהו מסתברא דבגדיש
מיירי. ופרקי' אלא כגון
דשני בהאי גחלה, פי'
דאריה אריה, ור' אלעזר
סבר לה כר' טרפון דאמי
משונה בחצי הניזק נזק
שלם. ודחי' לה, ואמי ולא
היא אלא ר' אלעזר סבר לה
כסומכוס דסבר צרורות
נזק שלם, וסבר לה כר'
יהודה דאמי' צד תמות
במקומה עומדת. וכי קתני
מגופו לדברי הכל, לרברב
פשוטה היא, ולר' אלעזר
מצד תמות בלחוד קתני
מגופו, והחצי שהוא מועד
מן העליה, כר' יהודה.
והוא דר' יהודה בסוף פ'
שור שנגזר ד' ור' שוריים,
הלכת קשור בעליו כר'
ער ר' יהודה אומי' תם
חייב מועד פטור. גמ',
אמר רב אדא בר אבה
לא פטר ר' יהודה אלא
צד העדאה שבו אבל צד
תמות במקומה עומדת.
והיא רב חמא (ב) להיא

ביצד הרגל פרק שני בבא קמא

יח.

עין משפט גב מצוה

יד א ב ג ח טו ז טז
זקן ממון הלכה יד
ועין בהשגות ובמ"מ סמג
עשין סו טו טז ח"מ פי'
ש"ע ספיקי יא וע"ש:

מוסף רש"י
משונה קרן בחצר
הניזק. קרן תמה וכל
תולדותיה קרי משונה,
הואל ושינו את וסתן שלא
היו דרכן לכך (יעל ד.ד.)

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

בהסינו לזרועות. והזרועות שזכו הכלים והוא לא נגע ככלי. מאן
דאמר מועד סבר לה כסומכוס ומאן דאמר אינו מועד סבר לה
כרבנן: **ונשבר הדלי**. קס"ד דעל ידי שהיה התנגול מנקה את
החבל נתנגלג הדלי ונשבר: **סרגמא אהכל**. הא דקתני נזק שלם
אהכל: **משונה הוא**. שאין דרך שן
לאכול את שאין ראוי לה ותלי נזק
לשלם: **דמאוס צלישה**. שמדובקת
בו עיסקה. דמאוס לשון לכלוך:
אלא סומכוס היא. ולעולם צמר תצר
מנא אולינן וזרורות הן וסומכוס
היא: **צין כחו לפה כחו**. דלי שנתנגלג
הוא כחו והאמר שנשבר בצרורות
הדלי הוא כח כחו: **דעתי רב אשי**.

לקמן בשמעמין: **דקא אויל דלי**:
מינה מינה. דמתנגול ולא נשבר
על ידי גנגול למקום אחר אלא הוא
דוחפו כל שעה וצשעת שצירה נמי:
קסבר מגופו משלם. והיינו אינו מועד
דדינו כחם לכל מילי: **קסבר מעלייה**
משלם. והאי מועד דקאמר לאו
לנזק שלם אלא לענין עלייה לחצי
נזק: **לא צפוגתא דסומכוס ורבנן**.
ומועד לנזק שלם קאמר: ועל
החירה נ"ש. דהיינו שן. והדלקת
גדיש הוא צרורות דאינו אלא כחו
שהוא מניח כאן הגחלת והוא הולך
ודולק למקום אחר והא מתנימין היא
בפירקין: **ומני עלה**. בתוספתא [פ"ג ה"א]
מגופו משלם להאי חצי נזק: **וססברא**.
משום צרורות כי אורחיהו מחייב
לה: **נר' אלעזר**. דאמר צברייתא
נזק שלם ואפילו אי סצירא ליה
כסומכוס דאמר לזרועות נ"ש מגופיה
מי אשכחן נזק שלם וכל אורחיה כגון
לזרועות רבא גופיה לא קמיבעי ליה
אלא אליצא דרבנן דאמרי חצי נזק
מבעיא ליה אי הוא הכי כשאר חצי
נזק ונגופו או ללמנא צמר כאורחיה
אולינן וכל כי אורחיה מעלייה הוא
אכל אליצא דסומכוס פשיטא ליה
לרבא דמעלייה משלם דהא לכל מילי
כמועד משוי ליה: **אלא כגון דשני**
בגחלת. שנטלה בפיו והניחה דהיינו
שינוי אלא צעיון מהכל לא תפשוט
דאי צרורות כאורחיהו דכולי עלמא
מעלייה משלם והכל בצרורות ששינה
צפון קמיפלגי וצרורות כי אורחיהו
צין ר' אלעזר צין תנא קמא סצירא
להו כסומכוס דנזק שלם משלם
הלכך הכא דשני בצרורות קאמר
ת"ק חצי נזק ומגופו משלם דמשונה
הוא ותולדה דקין: **ורבי אלעזר**
סבר כרבי טרפון דאמר משונה קרן

בחצר הניזק משלם נזק שלם. והואיל ומשונה הוא אע"ג דנזק שלם
משלם מגופו הוא דמשלם דאמרינן לקמן (דף עב:) צשמעמין לרבי
טרפון משונה קרן בחצר הניזק מגופו משלם: **ולא היא**. היא ותסברא
דקפרכת ובעית למידק מדריז אלעזר ללאו צרורות כי אורחיהו
מזינן לאוקמייה לאו דוקא ודחיה הוא דמנאי לדחוי ולמימר דלאו
צבי אורחיה פליגי אלא צדשני אכל מגופיה לא תדוק הכי דהא
שפיר מתיב לאוקמה צרורות כי אורחיהו ותפשוט לצרורות
מגופו משלם דמאי טעמא מוקמת לה צבינוי ורבי טרפון משום דנזק
שלם צבידי לאורחיה לא אשכחן מגופו הא לא תיקשי דלעולם צרורות
פליגי ורבי אלעזר כסומכוס: **וס"ל כר"י דאמר**. לקמן במועד זד תמות
במקומה עומדת לקמן בפרק שור שנגזר ארבעה (דף מה:) והלכך גבי
לזרועות נמי לסומכוס דחשיב ליה מועד משלם החצי מגופו וכי

והא חבל משונה הוא. בשלמא אי אדלי קאי איכא לאוקמה צבכל
גרוע וישן וצלי לאורחיה הוא ליפסק צבטיטה מועטת
שמחטטין למנאון המיס שצבכל אכל השתא דקאי אהכל ע"כ איירי
צבכל חזק דשייכא ציה תשלום אי נמי אי אדלי קאי מצינו לפרש
דנפסק היינו שהותר הקשר שהיה
ציה הדלי קשור צבכל:

תפשוט דלאו בכחו דמי. הוא
מנאי למימר דזיל הכא
קמדימי ליה זיל הכא קמדימי ליה אלא
דצלאו הכי משני שפיר:

וע"ג הגדיש משלם ח"ג. לקמן (דף
גב) מפרש למי"ד אשו משום
חצי על כל הגדיש משלם חצי נזק
דחזיו דלכז הן והיו לזרועות לכד
ממקום גחלת ולמי"ד אשו משום
ממנו על כל הגדיש פטור ועל מקום
גחלת חצי נזק דצאדייה אדוי:
נזק ש"ם מגופו מי אשכחן. פירוש
צבי אורחיה:

במועד מתחילתו מי שמעת
ליה אלא כגון דשני

ואי"עד. זו גירסת הקוגט' ומפרש
כיון דלייעד דהר ה"ל כי אורחיה
וכי היכי דצזרורות כי אורחיהו
שמועדיה מתחילתו ח"ג ומו לא הא
נמי דשני ואייעד לא חמור ממועד
מתחילתו ואין העדאה לזרועות ששינה
צפון ומדקמני דמשלם מגופו אלא
לזרועות כי אורחיה נמי מגופו
ותפשוט דרבא וקשה דעיי דיכני
הא דרבא דלמנא צרורות כי אורחיה
מעלייה אכל היכא דשני אע"ג דלייעד
משלם מגופו דלד תמות צמקומה עומדת
ואין לומר דאין הכי נמי דלא אמי
למפשט בעיא דרבא אלא צא לומר
ש"ס לייצב הצרייתא צע"א דאין זה
סוגיית הש"ס ונראה כגירסא דגרס
אלא כגון דלייעד ולעולם מנאי למפשט
צעיון ולא תקשה מידי דרבי אלעזר
ללא פליגי צפוגתא דסומכוס ורבנן
ולא צדשני דקאמרינן וצפוגתא
דרבי טרפון ורבנן אלא תרתייהו
כרבנן דסומכוס והכל צרורות כי
אורחיהו וצדאלייעד והשתא פשיט
צעיא דרבא דש העדאה לצרורות
דאיירי צזרורות כי אורחיהו וכן
משמע מדקאמר או דלמא תולדה
דרגל היא משמע דאיירי צלא שינוי
וכן מדמייתי עלה הידוס אינו מועד
דאכי אורחיה מייתי לה לעיל ותימה
ללקמן (דף יט.) מוכח דמיירי על ידי
שינוי גבי הא דעבי רב אשי יש שינוי
צזרורות וקאמר ותפשוט מדעבי רבא

יש העדאה מכלל דאין שינוי פירוש דאי יש שינוי היכי אמי מרביע
נזק לנזק שלם וכן לקמן פריך והא משונה הוא משמע דאי הוא מוקמת
פלוגתייהו בהעדאה נחא משמע דבעיא דרבא על ידי שינוי איירי
ונראה דבתרתייהו מבעיא ליה אם יש העדאה או לאו דאי יש
העדאה צזרורות כי אורחיהו גם על ידי שינוי יש העדאה דעיקר
העדאה צקן מצינה ואי אין העדאה צבי אורחיהו גם ע"י שינוי
אין העדאה דע"י העדאה לא היו טפי ממי אורחיה ומה שפ"ה
דעבי' דש העדאה לא שייך לאוקמה צבי אורחיה דכיון דהיו אורחיה
מה לי פעם ראשונה מה לי פעם רביעית לאו פירכא הוא
כיון דמייתי רחמנא לקרן צחצי נזק שייכא ציה העדאה:
אלא

קמני מגופו אלא תמות: במועד מתחילתו. כגון לזרועות לאורחיהו:
מי

[אין יש בהן צרורות] [אין יש בהן צד תמות].

(א) חמ"י דהש"ס דקא אויל דלי מינה מינה, וכו"ה בגמ' (ב) א"ל רב סמא.